

Bij Open Deur nummer 5, mei 2008

In gesprek over: Grenzen verleggen

Welke grenzen heb je nodig? Welke grenzen wil je oversteken, kun je verleggen, moet je overschrijden? Bij die vragen zal ieder zo zijn eigen gedachten hebben. De antwoorden die je geeft hangen samen met je opvoeding thuis, de school die je bezocht, je vriendenkring, de kerk. In het Groningse dorp waar ik opgroeide, hadden we een dominee die graag grenzen verlegde. Wij mochten een jeugddienst organiseren over het thema 'Ruimte'. "God heeft ons in de ruimte gesteld", zei de dominee, "en dat betekent verantwoordelijkheid beleven." In de jeugddienstcommissie maakten we een groot bord, waarop stond 'Geef ze de ruimte!' Dat werd op de kansel bevestigd. Op zondagochtend leidde dat tot gemopper bij de ouderen. Een raar bord én dan zo'n tekst. Die jongeren moesten niet denken, dat alles zomaar kón. De dominee moest preken als brugman, om die veronderstelling weer recht te praten. Uiteindelijk bleek er toch -vooral in de jeugddiensten- veel mogelijk te zijn en konden wij met elkaar grenzen verleggen.

Grenzen verleggen

- *Welke eerste associaties komen er bij u boven bij het thema 'grenzen verleggen'? Maak een rondje langs de deelnemers aan het gesprek.*
- *Bent u wel eens buiten de gebaande paden gegaan? Wat gebeurde er toen?*
- *Hebt u ooit een ervaring in de kerk gehad zoals beschreven in de inleiding?*
- *Hoe kijkt u daar nu op terug?*
- *Is de kerk voor u een plaats waar grenzen kunnen worden verlegd?*

- *De grenzen, de muren van Jericho, werden geslecht met Geestkracht, niet door kracht noch door geweld (zie ook het artikel 'Ontwapenend leven' op bladzijde 2 en 3 van Open Deur). Geloof u dat Geestkracht (met of zonder hoofdletter) inderdaad werkt? Vertel!*

Werkvorm:

Er ligt een flap op tafel, waarop de volgende woorden staan: muur, doodlopende weg, vrijheid, lef, verboden toegang. Vraag alle deelnemers één woord uit te kiezen en dat midden op een vel A4 op te schrijven. De volgende vijf minuten associeert iedereen bij dit woord en schrijft deze associaties op. Sluit af met een uitwisseling: welk woord koos je en welke associaties riep dat op?

Ontmoeting

De jongeren in het artikel op bladzijde 4 hebben het lef om elkaar 'simpele dingen' te vragen. In de persoonlijke ontmoetingen is er zo'n sfeer ontstaan dat er veel kan worden gezegd en gevraagd. Zo komen ze er achter dat ze dezelfde grondbeginselen hebben. Wie het verhaal van Abraham, Sara, Hagar en Ismaël kent, weet dat moslims en joden 'familie' van elkaar zijn. En christenen beseffen steeds meer, dat het jood-zijn van 'hun' Jezus te lang op de achtergrond is gebleven. Wat is er vanzelfsprekender met deze wetenschap dan de dialoog met elkaar te beginnen?

- *Denkt u dat een dialoog tussen mensen met een verschillende godsdienst kan leiden tot meer begrip of geeft het juist verwijdering?*
- *Kunt u een voorbeeld geven uit uw eigen ervaring?*

- *In hoeverre kunt u in een dialoog met een anders gelovige uw eigen geloofsidenteit onder woorden brengen? Wat is voor u de kern van het geloof?*
- *Er zijn niet zoveel plaatsen waar een dialooggesprek ongedwongen plaatsvindt. Is er in de kerk/uw kerk ruimte voor interreligieuze dialoog, bijvoorbeeld in de catechese, de kerkdienst of een gespreksgroep? Hoe zou u zoiets willen aanpakken? Ziet u daarvoor mogelijkheden, binnen of buiten uw kerk?*
- *Ds. Ina Koeman, stadspredikant in Antwerpen, beschrijft op bladzijde 5 haar ideaal. Lees dit ideaal met de titel 'De stad van de mens' aan elkaar voor. Kunt u zich daarin vinden? Waarom wel/niet? Hebt u ook zo'n ideaal?*
- *Op bladzijde 14 staat in een kader het verhaaltje 'Trots'. Lees dit voor. Het gaat over het wegvallen van de grens tussen twee mensen omdat ze beiden op God vertrouwen
.Rollenspel: welk tweetal uit de kring wil met dit gesprek verder gaan?
*Of: Wie heeft er ervaring met een dergelijk gesprek? Kun je daar iets over zeggen?**

Apartheid en Vrijheid

Geloof en politiek, daartussen moet een sterke grens worden getrokken, is de mening van veel gelovigen en niet-gelovigen. Want als je dat niet duidelijk scheidt, komt er geruzie van. Maar geloof staat midden in het leven en gebeurt in het samen-leven, dus ook in de maatschappelijk-sociale keuzes van mensen.

Er zijn mensen die vinden dat in een kerk het lezen en uitleggen van de Bijbel belangrijker is dan het werk van de diaconie, die hulp geeft aan mensen in nood, dichtbij en ver weg. Maar opkomen voor de zwakkere is

binnen de christelijke traditie altijd gekoppeld geweest aan geloofsuitspraken.

Daarom was het ook niet zo vreemd, dat Nederlandse kerken sinds de jaren '60 de apartheid niet (meer) konden verenigen met het geloof in Jezus Christus. Grenzen tussen mensen zorgden voor onrecht.

- *Ds. Egbert Rooze schrijft op bladzijde 6 over 'verhulde apartheid', die voor een tweedeling in de maatschappij zorgt; geletterden tegenover niet-geletterden, bezitters van grondstoffen tegenover mensen die letterlijk niets bezitten. Ziet u een verband tussen apartheid en onze westerse welvaartseconomie en -vrijheid? Vertelt u eens aan elkaar welke invloed dat heeft op uw dagelijkse geloofsleven.*
- *Op bladzijde 7- 2^e kolom staat de volgende regel: 'De god van het geld houdt de kloof groot tussen arm en rijk. Je strijdt tegen machten die iets anders willen dan verzoening en vereniging.' Strijd tegen de machten...'. Wie heeft daar ervaring mee?*
- *Jan Pronk geeft op bladzijde 8 acht leefregels om grenzen tussen mensen op te heffen. Som ze met elkaar op en wissel uit met welke regel u zou willen beginnen.*

Deze leidraad werd geschreven door Simon Drost werkzaam als gemeenteadviseur voor de dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk in Nederland in de classes West-Brabant en Heusden & Almkerk

Contactpersoon voor een gratis abonnement op deze gespreksleidraad is mw. Jos Postma, telefoon (030) 880 1468, e-mail: j.postma@pkn.nl.

Voor een abonnement op *Open Deur, oecumenisch maandblad over vragen van geloven en leven, voor mensen binnen en buiten de kerken* neemt u contact op met Boekencentrum Uitgevers, telefoon (079) 362 8628, www.open-deur.nl.